

Oksanen
Verkko-osasto / Ilmasto- ja ympäristöyksikkö

Muistio

MARPOL-yleissopimuksen ja IBC-säännösten muutosten hyväksyminen - Päätöslauselmat MEPC.343(78), MEPC.344(78) ja MEPC.345(78)**Hyväksyttäväksi esitettävät päätöslauselmat**

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (*IMO, International Maritime Organization*) on tehty vuonna 1973 kansainvälinen yleissopimus alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä ja siihen liittyvä vuoden 1978 pöytäkirja (jäljempänä *MARPOL-yleissopimus*). Suomi liittyi sopimukseen 20.9.1983 (SopS 51/1983). Yleissopimusta on muutettu lukuisia kertoja IMO:n merellisen ympäristön suojelukomitean (jäljempänä *MEPC-komitea*) päätöksillä. Vaarallisia kemikaaleja irtolastina kuljettavien alusten rakentamista ja varustelua koskee Kansainvälisen merenkulkujärjestön kansainvälinen säännöstö (IBC-säännöstö), joka on pakottava MARPOL-yleissopimuksen nojalla.

MEPC-komitea antoi 78. istunnossaan 10.6.2022 kolme päätöslauselmaa, joilla tehdään oikeudellisesti sitovia muutoksia IMO:n MARPOL-yleissopimukseen sekä IBC-säännöstöön.

Päätöslauselmalla MEPC.343(78) tehdään MARPOL-yleissopimuksen I liitteen 28 säännön kohdan 3.1 muutoksia, jotka koskevat sopimustekstien päivittämistä huomioimaan myös erityyppiset vedenpitävät ovet aluksen lopullista vesilinjaa määritettäessä. Päätöslauselmalla MEPC.345(78) tehdään vastaavat muutokset IBC-säännöstöön. Päätöslauselmalla MEPC.344(78) päivitetään MARPOL-yleissopimuksen II liitteen I lisäyksen taulukot vastaamaan päivitettyä meren pilaantumisen tieteellisten näkökohtien asiantuntijaryhmän (GESAMP) vahingollisuuden arviointiprosessia (Hazard Evaluation Process) siten, että prosessissa huomioidaan nykyistä tarkemmin haitallisten aineiden haitallisuus hengitysilmassa.

Tasavallan presidentin hyväksyttäväksi esitetään MEPC-komitean päätöslauselmilla MEPC.343(78) ja MEPC.344(78) MARPOL-yleissopimukseen sekä päätöslauselmalla MEPC.345(78) MARPOL-yleissopimuksen nojalla annettuun IBC-säännöstöön tehdyt muutokset, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan ja saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Päätöslauselma MEPC.343(78)

Päätöslauselmalla MEPC.343(78) muutetaan MARPOL-yleissopimuksen I liitteen säännön 28 kohtaa 3.1. Muutos koskee vedenpitäviä ovia aluksen lopullista vesilinjaa määritettäessä. Vesilinjan on oltava sellaisen aukon alareunan alapuolella, jonka kautta voi tapahtua kehittyviä vuotoja. Säännössä tarkennetaan sitä, millaisia ja millä edellytyksin tiettyjä kulkuaukkoja voidaan jättää vauriovakavuuslaskennassa huomioimatta lopullista vesilinjaa määritettäessä.

Päätöslauselma MEPC.344(78)

Päätöslauselmalla MEPC.344(78) muutetaan MARPOL-yleissopimuksen II liitteen I lisäyksen taulukoita siten, että se vastaa päivitettyä meren pilaantumisen tieteellisten

näkökohtien asiantuntijaryhmän (GESAMP, Group of Experts on the Scientific Aspects of Marine Environmental Protection) vahingollisuuden arviointiprosessia.

Päätöslauselma MEPC.345(78)

Päätöslauselmalla MEPC.345(78) muutetaan IBC-säännösten 2 luvun kohtaa 2.9.2.1. vastaavalla tavalla kuin edellä kuvatusti MEPC.343(78) muutettaisiin MARPOL-yleissopimuksen I liitettä. Muutoksen mukaan IBC-säännösten soveltamisalaan kuuluvan aluksen lopullista vesilinjaa määritettäessä vesilinjan olisi oltava sellaisen aukon alareunan alapuolella, jonka kautta voi tapahtua kehittyviä vuotoja. Mainittua säännösten kohtaa muuttamalla tarkennetaan sitä, millaisia ja millä edellytyksin tiettyjä kulkuaukkoja voidaan jättää vauriovakavuuslaskennassa huomioimatta lopullista vesilinjaa määritettäessä.

Muutosten yhteys kansalliseen lainsäädäntöön ja EU-lainsäädäntöön

MARPOL-yleissopimus sekä sen nojalla annettu IBC-säännöstö on toimeenpantu merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) sekä merenkulun ympäristönsuojelusta annetulla valtioneuvoston asetuksella (76/2010).

Päätöslauselma MEPC.343(78)

Merenkulun ympäristönsuojelulain 2 luvun 4 §:n mukaan öljysäiliöaluksen rakenteen ja laitteiden tulee täyttää ne vaatimukset, jotka asetetaan MARPOL-yleissopimuksen I liitteessä.

Päätöslauselma MEPC.344(78)

Merenkulun ympäristönsuojelulain 4 luvun 1 §:n mukaan MARPOL-yleissopimuksen II liitteen 6 säännössä tarkoitettuihin luokkiin X, Y tai Z kuuluvien haitallisten nestemäisten aineiden kuljettamiseen sovelletaan mainitun liitteen määräyksiä. Merenkulun ympäristönsuojelusta annetulla valtioneuvoston asetuksen 3 luvun 1 §:n mukaan haitalliset nestemäiset aineet jaetaan ympäristövaarallisuutensa perusteella neljään luokkaan noudattaen, mitä MARPOL-yleissopimuksen II liitteen 6 säännössä määrätään.

Päätöslauselma MEPC.345(78)

Merenkulun ympäristönsuojelulain 2 luvun 4 §:n mukaan öljysäiliöaluksen rakenteen ja laitteiden tulee täyttää ne vaatimukset, jotka asetetaan MARPOL-yleissopimuksen I liitteessä.

Vaikutukset

Päätöslauselma MEPC.343(78)

Muutos on tekninen. Ei merkittäviä vaikutuksia, mutta muutos tulee huomioida vauriovakavuuslaskelmissa vesilinjaa määritettäessä.

Päätöslauselma MEPC.344(78)

Muutos on tekninen. Ei merkittäviä vaikutuksia.

Päätöslauselma MEPC.345(78)

Muutos on tekninen. Ei merkittäviä vaikutuksia, mutta muutos tulee huomioida vauriovakavuuslaskelmissa vesilinjaa määritettäessä.

Asian valmistelu

Päätöslauselmat on hyväksytty IMO:ssa MEPC-komitean 78. kokouksessa 10.6.2022. Komitean kokousten kansallisissa koordinaatioissa on kuultu merenkulkusektorin viranomaisia ja sidosryhmiä. Päätöslauselmien kansallisesta hyväksymisestä pyydetään lausuntoa keskeisiltä sidosryhmiltä, minkä jälkeen ne esitetään tasavallan presidentin hyväksyttäväksi. EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan kuuluvat muutokset saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Hyväksymismenettely ja kansainvälinen voimaantulo

Päätöslauselmalla MEPC.343(78) hyväksytyt MARPOL-yleissopimuksen I liitteen muutokset katsotaan hyväksytyiksi 1 heinäkuuta 2023 noudattaen MARPOL-yleissopimuksen niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä, ja ne tulevat kansainvälisesti voimaan 1 tammikuuta 2024.

Päätöslauselmalla MEPC.344(78) hyväksytyt MARPOL-yleissopimuksen II liitteen muutokset katsotaan hyväksytyiksi 1 toukokuuta 2023 noudattaen MARPOL-yleissopimuksen niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä, ja ne tulevat kansainvälisesti voimaan 1 marraskuuta 2023.

Päätöslauselmalla MEPC.345(78) hyväksytyt muutokset IBC-säännösten 2. luvun muutokset katsotaan hyväksytyiksi 1 tammikuuta 2024 noudattaen IBC-säännösten niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä, ja ne tulevat kansainvälisesti voimaan 1 heinäkuuta 2024.

Edellä olevan perusteella esitetään lisäksi, että tasavallan presidentti hyväksyisi päätöslauselmilla MEPC.343(78) ja MEPC.344(78) MARPOL-yleissopimukseen sekä päätöslauselmalla MEPC.345(78) MARPOL-yleissopimuksen nojalla annettuun IBC-säännöstiin tehdyt muutokset, jotka kuuluvat unionin ja sen jäsenten jaettuun toimivaltaan. Muutokset eivät kuulu lainsäädännön alaan vaan ne saatetaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Esittelijä

Erityisasiantuntija Pinja Oksanen, liikenne- ja viestintäministeriö